

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – जुलाई - २०२१

कक्षा – आचार्य – १	प्रश्नपत्रम् – २	गुणाः – ५०
विषयः – वेदः	सत्रम् – २	समयः – २ तः ४
दिनाङ्कः – १४/०७/२०२१	सन्दर्भग्रन्थः – शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनसंहिता (१५-१८ अध्यायाः)	

सूचना - निम्नलिखितेषु एकादशप्रश्नेषु केचन पञ्चप्रश्नाः विधेयाः।

प्रत्येकं प्रश्नस्य समानगुणाः। (१०)

प्रश्नः १ अधोलिखितेषु द्वयोः मन्त्रयोः व्याख्या कार्या ।

- १ अग्ने जातान्प्रणुदा नः सपात्रान्प्रजातान्मुदजातवेदः ।
अधि नो ब्रूहि सुमना अहेडंस्तव स्याम शर्म स्त्रिवरूथ उद्धौ ॥
- २ या ते रुद्र शिवा तनूरघोराऽपापकाशिनी ।
तया नस्तन्वा शन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥
- ३ नमस्ते हरसे शोचिषे नमस्ते अस्त्वर्चिषे ।
अन्याँस्ते अस्मत्तपन्तु हेतयः पावको अस्मभ्यं शिवो भव ॥
- ४ मा नस्तोके तनये मा न आयुषि मा नो गोषु मा नो अश्वेषु रीरिषः ।
मा नो वीरान् रुद्रभामिनो वधीर्हविष्मन्तः सदमित्त्वा हवामहे ॥

प्रश्नः २ माध्यन्दिनसंहितायाः पञ्चदशाध्यायस्य विषयान् उपस्थापयत ।

प्रश्नः ३ चित्तिनिर्माणविधिं यथाशास्त्रं लिखत ।

प्रश्नः ४ माध्यन्दिनसंहितायाः षोडशाध्यायानुसारं भगवतः रुद्रस्य नामानि लिखत ।

प्रश्नः ५ महीधरस्य परिचयं लिखत ।

प्रश्नः ६ अधोलिखितेषु द्वयोः मन्त्रयोः व्याख्या कार्या ।

- १ न तं विदाथ य इमा जजानान्यद्युष्माकमन्तरं बभूव ।
नीहारेण प्रावृता जल्प्या चासुतृप उक्थशासश्चरन्ति ॥
- २ इन्द्र आसां नेता बृहस्पतिर्दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः ।
देवसेनानामभिभञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्रम् ॥

- ३ त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥
- ४ सप्त ते अग्रे समिधः सप्त जिह्वाः सप्त ऋषयः सप्त धाम प्रियाणि ।
सप्त होत्राः सप्ता त्वा यजन्ति सप्त योनीरापृणस्व घृतेन स्वाहा ॥

प्रश्नः ७ माध्यन्दिनसंहितायाः सप्तदशाध्यायानुसारं भगवतः सूर्यस्य विवरणं प्रस्तूयताम् ।

प्रश्नः ८ माध्यन्दिनसंहितायाः अष्टादशाध्यायस्य विषयाः प्रतिपादनीयाः ।

प्रश्नः ९ पदपाठस्य महत्त्वं वैशिष्ट्यञ्च सोदाहरणं लिखत ।

प्रश्नः १० माध्यन्दिनसंहितायाः षोडशाध्यायस्य यथेच्छं पञ्चमन्त्राणां पदपाठं लिखत ।

प्रश्नः ११ अधोलिखितेषु केचन दशानां शब्दानामर्थं लिखत ।

- १ अहेडन् ।
- २ द्रविणम् ।
- ३ रायस्पोषेण ।
- ४ हरिकेशः ।
- ५ विश्वकर्मा ।
- ६ गविष्ठिरः ।
- ७ श्रवः ।
- ८ वाजस्य ।
- ९ शर्धम् ।
- १० सुश्रन्द्र ।
- ११ रुद्रः ।
- १२ गिरिशन्तः ।
- १३ परिभुज ।
- १४ शिपिविष्टः ।
- १५ मयः ।
